

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Prosecuting environmental harm before the International Criminal Court

Gillett, M.G.

Citation

Gillett, M. G. (2018, June 19). *Prosecuting environmental harm before the International Criminal Court*. s.n., S.l. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/62738>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/62738>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/62738> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Gillett, Matthew Grant

Title: Prosecuting environmental harm before the International Criminal Court

Date: 2018-06-19

VII. SAMENVATTING (SUMMARY IN DUTCH)

De vervolging van milieuschade voor het Internationaal Strafhof

Dit proefschrift onderzoekt de haalbaarheid van de vervolging van milieuschade voor het Internationaal Strafhof. Het bestudeert het materiële en procedurele kader van het Hof om te bepalen of het toepasbaar is op gevallen van ernstige vernietiging van het milieu. Het analyseert de regelgeving omtrent slachtofferparticipatie en compensatie voortkomend uit milieuschade. De belangrijkste bepalingen en jurisprudentie die van toepassing zijn op de werkzaamheden van het Hof, evenals de relevante internationale verdragen, rechtsbeginselen, zaken en toelichtingen, worden beoordeeld. Fundamenteel zet het onderzoek kanttekeningen bij de omvang van de antropocentrische oriëntatie van het Hof en de gevolgen voor alle toekomstige ecocentrische procedures dat deze oriëntatie met zich meebrengt.

Het openingshoofdstuk bekijkt de belangrijkste milieubedreigingen die momenteel de wereld teisteren. In het bijzonder wordt er gefocust op drie activiteiten die het milieu bedreigen: militaire aanvallen die leiden tot excessieve milieuschade, het dumpen van toxische stoffen en natuurdelicten. Het hoofdstuk benadrukt de erkenning van deze bedreigingen in zowel de resoluties van de Algemene Vergadering en Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, als in de internationale verdragen zoals het Verdrag van Bazel inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan van 1989 en de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantsoorten van 1973. Het openingshoofdstuk behandelt, met betrekking tot het kader van internationale strafvervolging, de ontwikkeling van internationaal strafrecht. Hierbij wordt opgemerkt dat er een vermenigvuldiging plaatsvindt van het aantal internationale strafrechtelijke instanties die jurisdictie hebben over de meest ernstige wreedheden die het welzijn van mensen over de hele wereld bedreigen. Tegelijkertijd vat het hoofdstuk de ontwikkeling van de internationale milieuwetgeving en de rechtsbeginselen die hieruit ontstaan samen.

Het openingshoofdstuk geeft een overzicht van de definities van de belangrijkste begrippen zoals het natuurlijke milieu, antropocentrisme en ecocentrisme, om zo de gebruikte terminologie in te leiden. Met betrekking tot de mogelijkheid voor het Internationaal Strafhof om milieuschade aan te pakken, noemt de analyse de rechtsbronnen die worden opgesomd in Artikel 21 van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof. Hieronder vallen het Statuut zelf, het Reglement van proces- en bewijsvoering, verdragen en gewoonterecht en de algemene rechtsbeginselen van nationale rechtsstelsels. Deze bronnen geven mogelijk ruimte om de rechtsbeginselen en praktijken vanuit milieurecht in te voeren, maar tevens doen ze vragen rijzen in hoeverre andere wetgeving geïncorporeerd mag worden. De analyse concludeert dat hoewel bepaalde beginselen van internationaal milieurecht, zoals het voorzorgsbeginsel, mogelijk gebruikt kunnen worden om te dienen in de interpretatie van het Statuut van Rome; de directe overname van de materiële verbodsbepalingen van internationaal milieurecht zou een stap te ver zijn en zou in strijd zijn met de uitdrukkelijke opname van bepaalde misdaden in artikelen 5 tot 8bis van het Statuut van Rome.

Het openingshoofdstuk legt de aanpak van de analyse van het vervolgen van milieuschade voor het Internationaal Strafhof uit. In deze uitleg wordt de test van adjudicatieve coherentie gepresenteerd, die wordt gebruikt om de uitvoerbaarheid van het vervolgen van milieuschade onder het Statuut van Rome te testen. Hoewel deze test gebaseerd is op bepaalde internationale rechtelijke uitspraken waarin regelgevende kenmerken zonder precedent worden getoetst, is de test van adjudicatieve coherentie zoals deze hier wordt geformuleerd nieuw. Het bestudeert of de gespecificeerde regels en procedures van het Internationaal Strafhof, wanneer ze worden bekeken vanuit hun context en worden toegepast

op mogelijke scenario's die milieuschade omvatten, zouden leiden tot een incoherente gerechtelijke procedure. In wezen wordt in de test gevraagd of de toepassing van het kader van het Hof op milieuschade zo'n interpretatieve gymnastiek zou vereisen of zou leiden tot dergelijke praktische obstakels vanwege de schade die wordt vervolgd, dat het de haalbaarheid van de procedures ernstig beschadigd of bedreigd. In de daaropvolgende hoofdstukken wordt de adjudicatieve coherentie test toegepast om de haalbaarheid van procedures voor het Internationaal Strafhof voor de bovengenoemde oorzaken van milieuschade – militaire aanvallen, het dumpen van toxische stoffen en natuurdelicten – te beoordelen.

In hoofdstuk II worden de materiële bepalingen en verbodsbepalingen zoals omschreven in het Statuut van Rome geanalyseerd, namelijk genocide, misdrijven tegen de menselijkheid, oorlogsmisdaden en agressie. Van elk van deze misdrijven wordt beoordeeld op de potentie om milieuschade vast te stellen en te veroordelen. In elk van deze gevallen is de conclusie dat het vervolgen van milieuschade voor het Internationaal Strafhof vrijwel zeker het aantonen van aanzienlijke antropocentrische schade vereist. Vervolgens wordt de nadruk gelegd op de drie belangrijkste vormen van milieuschade zoals die hierboven benoemd. Om een gedetailleerd beeld te geven van de bevoegdheid van internationaal strafrecht, met het Internationaal Strafhof in het bijzonder, om milieuschade aan de orde te stellen worden verscheidene complicaties die voorzien kunnen worden gepresenteerd.

Voor militaire aanvallen die excessieve milieuschade veroorzaken concludeert de analyse dat de meer direct relevante bepaling, artikel 8(2)(b)(iv), belast is met dusdanig restrictieve vereisten dat het zeer lastig zou zijn om deze toe te passen op concrete gevallen van milieuschade. Andere oorlogsmisdrijven, misdrijven tegen de menselijkheid en vormen van genocide kunnen mogelijk militaire aanvallen die leiden tot excessieve milieuschade aan de orde stellen, maar deze misdrijven benadrukken vooral antropocentrische belangen. Soortgelijke bezwaren rijzen wanneer het Statuut van Rome wordt toegepast op een geponeerde casus van natuurdelicten of het dumpen van toxische stoffen. Hoewel het theoretisch mogelijk zou kunnen zijn, met name onder misdrijven tegen de menselijkheid zoals andere inhumane handeling of de verscheidene soorten misdrijven van het onder dwang overbrengen van een bevolking, zouden deze ecocentrische belangen worden achtergesteld en afhankelijk zijn van antropocentrische schade.

In hoofdstuk III, wordt de aandacht van het onderzoek verlegd naar de jurisdictionele en procedurele kwesties die zich waarschijnlijk zullen voordoen als procedures worden ondernomen die gericht zijn op milieuschade. Jurisdictionele zaken die worden besproken betreffen de materiële beperkingen van de bevoegdheden van het Internationaal Strafhof en de temporele en personele beperkingen van de jurisdictie van het Hof. Vervolgens behandelt het hoofdstuk het reglement van proces- en bewijsvoering en sluit deze aan op mogelijke gevallen van milieuschade. Een speerpunt van deze evaluatie betreft bewijs, inclusief ooggetuigenissen, deskundigenbewijs en het inbrengen van bewijs tijdens de zitting zonder een getuige te gebruiken. In de beoordeling wordt geconcludeerd dat het jurisdictionele en procedurele kader van het Hof met betrekking tot de vervolging van milieuschade verscheidene belangrijke hindernissen vormt. Zo zijn er de technische eisen aan het verzamelen en beoordelen van bewijs van milieuschade en de druk om onderzoeken af te ronden en bewijs tijdig voor te leggen terwijl dit langdurige onderzoeken en grote hoeveelheden deskundigenbewijs vereist. Dit gaat tevens gepaard met de complexiteit van het bewijzen van de verwijtbaarheid voor milieuschade dat vaak multifactorieel is. Deze verscheidene aspecten in de procedures van het Hof maken de vervolging van milieuschade uiterst uitdagend.

In hoofdstuk IV wordt het systeem van het Internationaal Hof met betrekking tot slachtofferparticipatie en herstelbetalingen behandeld. Het hoofdstuk noemt de expansieve benadering

van het Hof ten aanzien van slachtofferparticipatie, maar wijst ook naar het ontbreken van een bepaling over de definitie van slachtoffers voor levende wezens behalve mensen, naast organisaties die zijn opgezet door mensen. De bepalingen van het Hof omtrent slachtoffers geven niet de mogelijkheid voor het milieu om op zichzelf te kwalificeren als slachtoffer. Daaarentegen mensen die slachtoffer van milieuschade zijn mogen wel deelnemen aan de procedures en herstelbetalingen ontvangen, hetgeen overeenkomt met de sterk antropocentrische oriëntatie van het Hof. Deze conclusie wordt versterkt wanneer de voorbeelden van militaire aanvallen die leiden tot excessieve milieuschade, het dumpen van toxische stoffen en natuurdelicten worden beoordeeld in het kader van slachtoffer participatie en herstelbetalingen.

Ten slotte, in het laatste hoofdstuk licht het proefschrift de overkoepelende conclusies omtrent de aard van de oriëntatie van het Hof (antropocentrisch versus ecocentrisch) toe. Op basis van de voorgaande analyse concludeert het proefschrift dat het Hof vooral is ontworpen om antropocentrische misdaden aan te pakken. Het stelt dat, indien milieuschade voor het gerecht wordt gesleept, de mogelijke strafprocedures voor milieuschade de tegenstrijdige onderliggende normen tussen internationaal strafrecht en internationaal milieurecht zullen benadrukken. Zo is er, in dat opzicht, de mogelijke spanning tussen de eis voor zekerheid in een internationale strafprocedure (of nagenoeg zekerheid) om te voldoen aan de norm van buiten redelijke twijfel en het voorzorgsbeginsel van internationaal milieurecht, volgens welke wetenschappelijke zekerheid geen reden mag zijn om milieubeschermdende maatregelen uit te stellen.

Vooruitkijkend presenteert het proefschrift meerdere beleidsopties voor het maximaliseren van het machtige potentieel van internationaal strafrecht om milieurecht op één of andere wijze aan te pakken. Het concludeert dat hoewel veel schijnbare moeilijkheden zullen rijzen als het Statuut van Rome met de huidige formulering wordt toegepast op milieuschade, het ook lastig zou zijn om het Statuut van Rome aan te passen aan de verboden van milieuschade zonder de aard van het Hof fundamenteel te veranderen. Het idee om een internationale instantie op te zetten dat specifiek is opgezet om milieuschade aan te pakken door middel van juridische procedures presenteert zich als een alternatief om effectief milieuschade te herstellen. Tevens kunnen met dit alternatief de verschillende complicaties worden voorkomen die inherent zijn in de aanpak van milieuschade van het voornamelijk antropocentrisch kader van het Internationaal Strafhof. De toepasbare mens rea norm kan worden gezet op een niveau dat wordt beschouwd als meest geschikt voor milieuschade. Misdrijven kunnen worden losgekoppeld van gewapende conflicten zonder dat de schade gerelateerd moet zijn aan antropocentrisch leed. Verder zou bedrijfsverantwoordelijkheid opgenomen kunnen worden in de reikwijdte van het Hof en procedures kunnen worden aangepast om zo goed mogelijk aan te sluiten bij zaken die sterk afhankelijk zijn van het inbrengen en beoordelen van wetenschappelijk- en deskundigenbewijs. Ondanks dat er aanzienlijke kosten, zowel politiek als economisch, verbonden zouden zijn aan de oprichting van een dergelijke instantie, zou het de internationale gemeenschap een mechanisme bieden dat is gemaakt om het gevaar van milieuschade aan te pakken, hetgeen een doel is voor iedereen op deze aarde en de aarde zelf.